

Na temelju članka 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 42/04), Statuta Komisije za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine (usuglašeni prečišćeni tekst od 10. ožujka 2006. godine) i članaka 2. i 3. Odluke o uvjetima za stjecanje zvanja u računovodstvenoj profesiji Bosne i Hercegovine br. 5-5/16 od 25. 2. 2016. godine, Komisija za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine na 96. sjednici od 12.9.2016. godine donosi

**PRAVILNIK
O UVJETIMA I POSTUPKU REDUKCIJE ISPITA
ZA STJECANJE ZVANJA U RAČUNOVODSTVENOJ PROFESIJI
BOSNE I HERCEGOVINE**

I TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim pravilnikom utvrđuju se uvjeti i postupak redukcije određenih ispita, u skladu s odlukom Komisije za računovodstvo i reviziju BiH (u daljem tekstu: Komisija).
- (2) U cilju stjecanja zvanja svi kandidati moraju ispuniti uvjete koji se odnose na praktično iskustvo kako je utvrđeno Odlukom o uvjetima za stjecanje zvanja u računovodstvenoj profesiji BiH (u daljem tekstu: Odluka).

**II REDUKCIJA ISPITA ZA ZVANJE
CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA**

Članak 2.

- (1) Osobi koja ima završen ekonomski akademski studij III ciklusa i stečeno zvanje doktor ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija i koja ima dokaze o ispunjenosti uvjeta utvrđenih odlukom Komisije, može biti priznato zvanje Certificiranog računovođe.
- (2) Podnositelj zahtjeva za priznavanje navedenog zvanja, u obvezi je podnijeti zahtjev profesionalnoj asocijaciji dostavi:
- a) Ovjerenu presliku diplome o završenom akademskom studiju III ciklusa na ekonomskom fakultetu i stečeno zvanje doktor ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija;
 - b) Izvještaj komisije o ocjeni doktorske disertacije;
 - c) Uvjerenje ekonomskog fakulteta da je doktorska disertacije uspješno obranjena na tom fakultetu s datumom odbrane;
 - d) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje tri godine radnog iskustva u sveučilišnoj nastavi iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija, ili dokaz da kandidat ima

objavljena najmanje tri rada iz oblasti teorije i prakse računovodstva u priznatim časopisima. Uz zahtjev je potrebno dostaviti objavljene radove iz časopisa u kojima su radovi objavljeni.

- e) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje dvije godine praktičnog iskustva na poslovima vođenja poslovnih knjiga, od čega najmanje jednu godinu na sastavljanju financijskih izvještaja, ili tri godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva.
- f) Dokaz o uplati naknade za obradu zahtjeva.

(3) Ispunjenost uvjeta za priznavanje zvanja, predviđenih odlukom Komisije, utvrđuje Radna grupa.

Pri razmatranju zahtjeva, Radna grupa će ocjenjivati, od strane kandidata, prethodno dostavljene dokaze o ispunjenosti uvjeta za priznavanje zvanja.

(4) Ukoliko Radna grupa ustanovi da je podnositelj zahtjeva dostavio dokaze o ispunjenosti uvjeta za priznavanje zvanja, u skladu s odlukom Komisije, donijet će prijedlog o priznavanju zvanja predviđenog odlukom Komisije ili će zahtjev odbiti.

Članak 3.

(1) Osoba koja ima završen ekonomski akademski studij II ciklusa i stečeno zvanje master ili magistar ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija i koja ima dokumente kojima dokazuje ispunjavanje uvjeta utvrđenih odlukom Komisije, može biti oslobođena polaganja određenih ispita.

(2) Podnositelj zahtjeva za oslobađanje polaganja određenog broja ispita, predviđenih odlukom Komisije, u obvezi je da uz podnijeti zahtjev profesionalnoj asocijaciji dostavi:

- a) Ovjerenu presliku diplome o završenom ekonomskom akademskom studiju II ciklusa i stečeno zvanje master ili magistar ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija;
- b) Uvjerenje ekonomskog fakulteta da je magistrski/master rad uspješno obranjena na tom fakultetu s datumom odbrane;
- c) Objavljeni rad iz oblasti teorije i prakse računovodstva u priznatim časopisima;
- d) Plan i program studija II ciklusa (smjer računovodstvo, revizija ili poslovne financije) s uvjerenjem o položenim ispitima; i
- e) Silabuse za predmete s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment), koji su položeni tijekom II ciklusa studija, (silabusi trebaju sadržavati ciljeve izučavanja predmeta, ishode učenja, sadržaj predmeta, literaturu, broj ECTS bodova i odgovornog profesora).
- f) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje dvije godine praktičnog iskustva na poslovima vođenja poslovnih knjiga, od čega najmanje jednu godinu na sastavljanju financijskih izvještaja, ili tri godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva.
- g) Dokaz o uplati naknade za prijem i obradu zahtjeva.

Članak 4.

(1) Osoba koja ima završen diplomski znanstveni ekonomski studij prema programima koji su se primjenjivali prije bolonjskog procesa i stečeno zvanje diplomirani ekonomista ili završen ekonomski akademski studij I ciklusa prema bolonjskom procesu i stečeno zvanje diplomirani

ekonomista s ostvarenih 240 ECTS bodova i koja ima dokumente kojima dokazuje ispunjavanje uvjeta utvrđene odlukom Komisije, može biti oslobođena polaganja određenih ispita.

(2) Podnositelj zahtjeva za oslobađanje polaganja ispita, predviđenih odlukom Komisije, u obvezi je uz podnijeti zahtjev profesionalnoj asocijaciji dostavi:

- a) Ovjerenu presliku diplome o završenom diplomskom znanstvenom ekonomskom studiju prema programima koji su se primjenjivali prije bolonjskog procesa i stečeno zvanje diplomirani ekonomista ili ovjerenu presliku diplome o završenom ekonomskom akademskom studiju I ciklusa prema bolonjskom procesu i stečeno zvanje diplomirani ekonomista s ostvarenih 240 ECTS bodova;
- b) Plan i program studija I ciklusa (smjer računovodstvo, revizija ili poslovne financije) s uvjerenjem o položenim ispitima, i
- c) Silabuse za predmete s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment), koji su položeni tijekom I ciklusa studija, (silabusi trebaju sadržavati ciljeve izučavanja predmeta, ishode učenja, sadržaj predmeta, literaturu, broj ECTS bodova i odgovornog profesora).
- d) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje dvije godine praktičnog iskustva na poslovima vođenja poslovnih knjiga, od čega najmanje jednu godinu na sastavljanju financijskih izvještaja, ili tri godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva.
- e) Dokaz o uplati naknade za prijem i obradu zahtjeva.

Članak 5.

(1) Kandidat može biti oslobođen jednog ili više predmeta ukoliko, kao prvi uvjet, ima tijekom I ciklusa studija ostvareno najmanje 60 ECTS bodova, ili 50 ECTS bodova tijekom II ciklusa studija, iz predmeta s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast: računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment).

(2) Ukoliko je osoba koja podnosi zahtjev završilo I ili II ciklus po nastavnom planu i programu u kojem nisu navedeni ECTS bodovi po predmetima, isti se dodjeljuju predmetu prema ECTS bodovima istog predmeta iz postojećeg plana i programa ekonomskog fakulteta koji je završio, a na temelju usklađenosti s brojem sati.

(3) Za razmatranje zahtjeva za oslobađanja od predmeta Primjena upravljačkog računovodstva kandidat treba imati položene predmete koji sadržajno odgovaraju predmetima Financijsko izvještavanje 2 i Primjena upravljačkog računovodstva.

(4) Za razmatranje zahtjeva za oslobađanja od predmeta Revizija i sustavi interne kontrole kandidat treba imati položene predmete koji sadržajno odgovaraju predmetima Financijsko izvještavanje 2, Primjena upravljačkog računovodstva i Revizija i sustavi interne kontrole.

(5) Za razmatranje zahtjeva za oslobađanja od predmeta Primjena financijskog menadžmenta kandidat treba imati položene predmete koji sadržajno odgovaraju predmetima Financijsko izvještavanje 2 i Primjena financijskog menadžmenta.

III REDUKCIJA ISPITA ZA ZVANJE OVLAŠTENOG REVIZORA

Članak 6.

U cilju stjecanja zvanja Ovlaštenog revizora svi kandidati moraju imati najmanje tri godine praktičnog iskustva u zvanju Certificiranog računovođe, a kako je utvrđeno u Odluci o uvjetima za stjecanje zvanja u računovodstvenoj profesiji BiH.

Članak 7.

(1) Osobi, koja ima završen ekonomski akademski studij III ciklusa i stečeno zvanje doktor ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija i koja ima dokaze o ispunjenosti uvjeta utvrđenih odlukom Komisije, može biti priznato zvanje Ovlaštenu revizor.

(2) Podnositelj zahtjeva za priznavanje ovog zvanja, predviđenih odlukom Komisije, u obvezi je da uz podnijeti zahtjev profesionalnoj asocijaciji dostavi:

- a) Ovjerenu presliku diplome o završenom ekonomskom akademskom studiju III ciklusa i stečeno zvanje doktor ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija;
- b) Izvještaj komisije o ocjeni doktorske disertacije;
- c) Uvjerenje ekonomskog fakulteta da je doktorska disertacije uspješno odbranjena na tom fakultetu s datumom odbrane;
- d) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje tri godine radnog iskustva u sveučilišnoj nastavi iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija, ili dokaz da kandidat ima objavljena najmanje tri rada iz oblasti teorije i prakse računovodstva u priznatim časopisima. Uz zahtjev je potrebno dostaviti objavljene radove iz časopisa u kojima su radovi objavljeni;
- e) Ovjerena preslika certifikata o stečenom zvanju Certificirani računovođa, i
- f) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje tri godine praktičnog iskustva u zvanju Certificiranog računovođe.
- g) Dokaz o uplati naknade za obradu zahtjeva.

(3) Ispunjenost uvjeta za priznavanje zvanja, predviđenih odlukom Komisije, utvrđuje Radna grupa.

(4) Pri razmatranju zahtjeva, Radna grupa će ocjenjivati, od strane kandidata prethodno dostavljene dokaze o ispunjenosti uvjeta za priznavanje zvanja.

(5) Ukoliko Radna grupa ustanovi da je podnositelj zahtjeva dostavio dokaze o ispunjenosti uvjeta za priznavanje zvanja, u skladu s odlukom Komisije, donijet će prijedlog o priznavanju zvanja predviđenog odlukom Komisije ili će zahtjev odbiti.

Članak 8.

(1) Osoba koje ima završen ekonomski akademski studij II ciklusa i stečeno zvanje master ili magistar ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija i koje ima dokumente kojima dokazuje ispunjavanje uvjeta utvrđene odlukom Komisije, može biti oslobođena polaganja određenih ispita.

(2) Podnositelj zahtjeva za oslobađanje polaganja određenog broja ispita, predviđenih odlukom Komisije, u obvezi je uz podnijeti zahtjev profesionalnoj asocijaciji dostaviti:

- a) Ovjerenu presliku diplome o završenom ekonomskom akademskom studiju II ciklusa i stečeno zvanje master ili magistar ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija;
- b) Uvjerenje ekonomskog fakulteta da je magistrski/master rad uspješno odbranjena na tom fakultetu s datumom odbrane;
- c) Objavljeni rad iz oblasti teorije i prakse računovodstva u priznatim časopisima;
- d) Plan i program studija II ciklusa (smjer računovodstvo, revizija ili poslovne financije) s uvjerenjem o položenim ispitima; i
- e) Silabuse za predmete s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment), koji su položeni tijekom II ciklusa studija, (silabusi trebaju sadržavati ciljeve izučavanja predmeta, ishode učenja, sadržaj predmeta, literaturu, broj ECTS bodova i odgovornog profesora).
- h) Ovjerenu presliku certifikata o stečenom zvanju Certificirani računovođa, i
- i) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje tri godine praktičnog iskustva u zvanju Certificiranog računovođe
- j) Dokaz o uplati naknade za obradu zahtjeva.

Članak 9.

(1) Kandidat može biti oslobođen jednog ili više predmeta ukoliko, kao prvi uvjet, ima 50 ECTS bodova tijekom II ciklusa studija, iz predmeta s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast: računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment).

(2) Ukoliko je osoba koja podnosi zahtjev završila II ciklus po nastavnom planu i programu u kojem nisu navedeni ECTS bodovi po predmetima, isti se dodjeljuju predmetu prema ECTS bodovima istog predmeta iz postojećeg plana i programa a na temelju usklađenosti s brojem časova.

(3) Za razmatranje zahtjeva za oslobađanja od predmeta Napredno upravljačko računovodstvo kandidat treba imati položen predmet koji sadržajno odgovara predmetu Napredno upravljačko računovodstvo na I ciklusu/master/magistarskom studiju.

(4) Za razmatranje zahtjeva od oslobađanja predmeta Napredni financijski menadžment kandidat treba imati položen predmet koji sadržajno odgovara predmetu Napredni financijski menadžment na I ciklusu/master/magistarskom studiju.

(5) Za razmatranje zahtjeva od oslobađanja predmeta Napredno financijsko izvještavanje kandidat treba imati položen predmet koji sadržajno odgovara predmetu Napredno financijsko izvještavanje na I ciklusu/master/magistarskom studiju.

(6) Za razmatranje zahtjeva od oslobađanja predmeta Strategijski menadžment kandidat treba imati položen predmet koji sadržajno odgovara predmetu Strategijski menadžment na I ciklusu/master/magistarskom studiju.

IV POSTUPAK REDUKCIJE ISPITA ZA STJECANJE ZVANJA

Članak 10.

(1) Zahtjev za redukciju ispita podnosi se Komisiji dva puta godišnje, do kraja veljače odnosno do kraja kolovoza. U skladu s prethodnim, Komisija je obvezna po zahtjevima zaprimljenim do kraja veljače odlučiti do kraja ožujka, odnosno do kraja rujna, po zahtjevima zaprimljenim do kraja kolovoza.

(2) Zahtjev za redukciju ispita, zajedno s dokumentima kojima se dokazuje ispunjenost uvjeta utvrđenih odlukom Komisije i ovim Pravilnikom, dostavlja se profesionalnoj asocijaciji, u kojoj je podnositelj zahtjeva učlanjen.

(3) Zahtjev podnositelja, koji u prilogu nema odgovarajuću obveznu dokumentaciju kojom dokazuje ispunjavanje uvjeta utvrđenih odlukom Komisije i ovim Pravilnikom, neće se razmatrati, već će podnositelji istih biti pozvani da u roku od 15 dana dopune dokumentaciju. Ukoliko podnositelj zahtjeva ne postupi u skladu sa zahtjevom za dopunu dokumentacije, zahtjev za priznavanje zvanja ili oslobađanje polaganja ispita, će se odbaciti.

Članak 11.

(1) Radna grupa utvrđuje stupanj srodnosti ispita koje je podnositelj zahtjeva položio tijekom studija s ispitima utvrđenim odlukom Komisije.

(2) Pri razmatranju zahtjeva, Radna grupa uspoređuje, od strane kandidata prethodno dostavljen plan i program završenog studija, te silabuse položenih predmeta s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast: računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment), s planom i programom predmeta za koje kandidat traži oslobađanje.

(3) Predmeti s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast: računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment) su predmeti čiji je sadržaj nastavnih planova i programa obuhvaćen Nastavnim planom i programom za stjecanje profesionalnih zvanja.

(4) Usporedba se vrši tako da se sagledava stupanj usuglašenosti silabusa predmeta za koji se traži oslobađanje sa sadržajem nastavnog plana i programa predmeta za stjecanje zvanja, korištena literatura i kompetencije odgovornog nastavnika.

(5) Silabus predmeta se razmatra ukoliko je sačinjen na temelju literature koja je predviđena u nastavnom planu za taj predmet za stjecanje zvanja u profesionalnoj asocijaciji.

(6) Nakon usporedbe, Radna grupa utvrđuje postotak srodnosti položenih ispita podnositelja zahtjeva, s ispitima po odluci Komisije.

Ukoliko Radna grupa utvrdi da je stupanj srodnosti položenih ispita podnositelja zahtjeva, s ispitom po odluci Komisije, po obimu i sadržaju sedamdeset pet postotaka i više, donijet će prijedlog o oslobađanju polaganja određenog ispita predviđenog odlukom Komisije.

Ukoliko Radna grupa utvrdi da je stupanj srodnosti položenih ispita podnositelja zahtjeva niži od 75 postotaka donijet će prijedlog da podnositelj zahtjeva ne bude oslobođen polaganja određenih ispita, predviđenih odlukom Komisije.

Članak 12.

(1) Sukladno prethodnom članku, Radna grupa, na temelju dostavljenih dokumenata, sačinjava izvještaj, koji obvezno obuhvaća:

1. Listu uvjeta za stjecanje zvanja, za koje se traži priznavanje, kao i ispunjenost istih;
2. Listu predmeta koje je student položio na prethodnom studiju ili dijelu studija, a za koji traži oslobađanje;
3. Da li se razina i vrsta znanja, vještina i kompetencija odnosno ishodi učenja stečenih na prethodno položenim predmetima bitno ne razlikuju od razine i vrste znanja, vještina i kompetencija koje se stječu predmetima čije se priznavanje traži; i
4. Sadrži potpis svih članova Radne grupe

(2) Uz prethodno navedeni Izvještaj, Radna grupa Komisiji daje prijedlog da se zahtjev:

1. odobri, ili
2. odbije.

(3) U svom izvještaju Radna grupa će detaljno obrazložiti argumente i zaključke na kojima temelji svoj prijedlog. Prijedlog radne grupe donosi se na sjednici Radne grupe glasanjem većine prisutnih članova Radne grupe. Ukoliko prijedlog nije jednoglasno usvojen, izvještaj mora obavezno sadržavati obrazloženje izdvojenog mišljenja.

(4) Izvještaj Radne grupe treba sadržavati prijedlog iznosa naknade za priznavanje zvanja ili oslobađanja polaganja ispita, u skladu s Odlukom Komisije o visini naknada za priznavanje zvanja i oslobađanja polaganja ispita.

(5) Ukoliko se u postupku obrade zahtjeva utvrdi povreda Etičkog kodeksa za profesionalne računovođe od strane podnositelja zahtjeva, Radna grupa je obvezna istog prijaviti Sudu časti profesionalne asocijacije u kojoj je učlanjen.

Članak 13.

Na temelju prijedloga Radne grupe, Komisija donosi odluku. Odluka Komisije je konačna.

V ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjivat će se od 1. srpnja 2016. godine.

Predsjedavajući
Komisije za računovodstvo i reviziju BiH

Prof. dr Dragan Mikerević

Broj: 63-1/16
Banja Luka, 12. 9. 2016.g.